

PO Eteläpää Mari(PLM)

31.01.2019

Asia

**Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusrahastosta**

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 83/2018 vp

**Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu**

Euroopan komissio teki 7.6.2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusrahaston perustamisesta [COM (2018) 476 final]. Asetusehdotus sijoittuu monivuotisen rahoituskehysten (vuodet 2021-27) 5. budjettikohtaan 'Turvallisuus ja puolustus'.

Asetusehdotuksen käsittely aloitettiin puheenjohtajan ystäväryhmässä heinäkuussa 2018. Neuvoston yleisnäkemykset saavutettiin 20.11.2018. Yleisnäkemykset vastaa Suomen neuvottelutavoitteita. Trilogineuvottelut Euroopan parlamentin ja komission kanssa aloitettiin 16.1.2019. Puheenjohtaja on todennut, että neuvoston yleisnäkemyksestä voidaan pitää pääasiallisesti kiinni.

Puheenjohtajan tavoitteena on, että neuvottelut toimielinten välillä saadaan päätökseen helmikuussa 2019. Mikäli tämä ei toteudu, asian käsittelyä jatkettaneen Suomen pj-kaudella.

Tällä U-jatkokirjeellä informoidaan toimielinten välisten neuvottelujen aloittamisesta.

**Suomen kanta**

Hyväksytty neuvoston yleisnäkemykset koskien Euroopan puolustusrahastoasetusehdotusta vastaa hyvin Suomen kantoja (U 83/2018 vp).

Lisäksi näyttää myös siltä, että asetusehdotuksen osalta päästään yhteisymmärrykseen Euroopan parlamentin kanssa Suomen neuvottelutavoitteita vastaavalla tavalla.

Keskeisimpiä EP:n kanssa neuvoteltavia kysymyksiä puheenjohtajan arvion mukaan ovat mm. EP:n pyrkimykset liittyen rahaston tavoitteisiin, budjettiin, määrärahojen tiettyihin kohdennuksiin, hallinnointiin sekä tukikelpoisiin toimiin ja toimijoihin. .

EP on myös tehnyt lukuisia lisäehdotuksia asetuseräluonnokseen koskien eettisiä kysymyksiä. Tätä pidetään toimielinten välisten neuvottelujen poliittisimpana kysymyksenä. EP:n ehdotusten tiettyjä elementtejä saataneen muotoiltua uudelleen ja Suomi pitää tärkeänä pyrkiä tasapainoiseen lopputulokseen.

Lopullinen kanta toimielinten välisissä saavutettuihin tuloksiin muodostetaan neuvottelujen edetessä.

Komission ehdotuksen rahoituksen mitoitukseen otetaan erikseen kantaa osana rahoituskehysneuvottelujen kokonaisuutta. Suomen neuvottelutavoitetta liittyen rahoituskehysten kokonaistason ja rahoituksen kohdentamiseen on esitetty 16.11.2018 annetussa valtioneuvoston E-jatkokirjeessä (EJ 24/2018 vp). Kehysotsakkeen turvallisuus ja puolustus osalta komissio esittää huomattavaa kasvua. Osana Suomen kokonaistason alentamistavoitetta Suomi tavoittelee otsakkeen osalta hieman alhaisempaa tasoa komission ehdotukseen nähden.

## **Pääasiallinen sisältö**

Komission esittää Euroopan puolustusrahaston (European Defence Fund, EDF) perustamista v. 2021-2027. Rahaston tavoitteena on lisätä Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovaatiokapasiteettia yhteistyössä toteutettujen ja jäsenvaltioiden rajat ylittävien toimien kautta. Samalla rahaston perustaminen tukee tavoitetta vahvistaa yhtenäisiä ja avoimia EU:n sisämarkkinoita. Rahaston alaiset toimet kattavat puolustusmateriaalia koskevan koko tutkimus- ja kehittämissyklin pyrkien tehostamaan puolustusteollisuuden innovaatio-, tutkimus- ja teknologiapotentialin hyödyntämistä ja vahvistamaan EU:n strategista autonomiaa.

Komission asetusehdotuksessa erityisinä rahaston tavoitteina mainitaan yhteistutkimustoimien tukeminen tulevaisuuden suorituskykyjen tehostamiseksi ja yhteisten kehittämishankkeiden tukeminen jäsenvaltioiden yhteisesti sopimilla suorituskykyprioriteettialueilla. Rahasto mahdollistaa rajat ylittävän yhteistyön jäsenvaltioiden sekä niiden yritysten, tutkimuskeskusten, hallintojen, kansainvälisten järjestöjen ja yliopistojen välillä niin puolustustuotteiden ja -teknologioiden tutkimus- kuin kehittämisvaiheessa. Innovatiivisten ratkaisujen ja avointen sisämarkkinoiden edistämiseksi rahastoon on sisällytetty erityiset bonusjärjestelyt, joilla tuetaan pk- ja mid cap-yritysten välistä rajat ylittävää yhteistyötä.

Euroopan puolustusrahastolle esitetään n. 11,5 mrd euroa vuosina 2021-2027, josta tutkimukseen keskittyville toimille esitetään budjetoitavan n. 3,6 mrd euroa ja rahaston puolustusteollisuuden kehittämistoimille esitetään n. 7,8 mrd euroa. Rahoitusta voidaan myöntää varainhoitoasetuksen määrittelemillä tavoilla erityisesti avustuksina, palkintoina tai hankintoina. Tämän lisäksi rahaston alaisiin toimiin voidaan myöntää rahoitusta rahoitusinstrumenttien muodossa, jossa osa myönnetystä rahoituksesta on maksettava takaisin. Rahaston budjetista kaavaillaan ohjattavan rahoitusta murroksellisten teknologioiden kehittämiseen enintään 5%: iin asti.

EU-jäsenvaltioiden lisäksi rahasto on avoinna niille Euroopan vapaakauppajärjestöön (EFTA) kuuluville valtioille, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä. Tukikelpoisia toimijoita ovat EU-jäsenvaltioissa tai ETA-valtioissa perustetut toimijat tai heidän alihankkijansa, joiden johtorakenne on joko EU-jäsenvaltioissa tai ETA-valtiossa, edellyttäen, että ko. toimija ei ole EU-jäsenvaltion tai ETA-valtion ulkopuolisen valtion tai toimijan kontrolloima. Myös toiminnoissa käytettävän infrastruktuurin, varojen, välineiden ja resurssien tulee sijaita EU-valtioissa tai ETA-alueella koko toimen keston ajan.

Muiden kolmansien maiden osallistumista rahaston alaisiin toimiin ei kuitenkaan ole täysin rajattu pois. EU- tai ETA-jäsenvaltiossa perustetuille ja kolmannen maan kontrollissa oleville toimijoille ehdotetaan mahdollisuutta osallistua rahaston toimiin ja saada rahastosta rahoitusta,

mikäli tämä on välttämätöntä toimen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja mikäli se ei uhkaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden turvallisuusintressejä. Poikkeustapauksissa rahaston alaisissa toimissa voidaan myös hyödyntää EU:n tai ETA-alueen ulkopuolella sijaitsevaa infrastruktuuria, varoja, välineitä ja resursseja, mutta tällaiset toimet eivät ole oikeutettuja rahoitukseen.

Rahaston alaisia toimia voidaan toteuttaa yhteistyössä pääsääntöisesti vähintään kolmen toimijan välillä, jotka on perustettu ainakin kolmessa eri EU-jäsenvaltiossa tai ETA-maassa. Ainakin kolme näistä toimijoista, jotka ovat perustettu kahdessa eri EU-jäsenvaltiossa tai ETA-maassa, eivät saa olla toimen toteuttamisen aikana saman toimijan kontrolloimia.

Rahoitusta voidaan myöntää toimille, joita tuensaajat toteuttavat tutkimus- ja kehittämisvaiheessa koskien joko uusien puolustusalan tuotteiden, teknologioiden ja tietämyksen kehittämistä, tai olemassa olevien tuotteiden ja teknologioiden päivittämistä niissä tapauksissa, jossa tiedonkäyttöä eivät rajoita kolmansien maiden tai kolmansien maiden toimijoiden oikeudet. Rahoitettavat toimet voivat liittyä uuden tiedon ja puolustusteknologian sekä puolustusalan tuotteen tai komponentin kehittämiseen, suunnitteluun ja tekniseen määrittelyyn, prototyypin luomiseen, testaamiseen, hyväksymiseen, sertifiointiin sekä tutkimukseen (ml. feasibility studies), tuotteiden ja teknologioiden elinkaaren tehokkuutta kehittäviin teknologioihin, tiedotustoimiin sekä yhteentoimivuutta ja resilienssiä lisääviin toimiin. Joissakin tapauksissa rahasto voi myös rahoittaa esikaupallisia hankintoja myöntämällä avustusta sopimusosapuolena oleville viranomaisille tai toimijoille.

Kehittämispuolella tukea hakevan konsortion tulee pystyä osoittamaan, että toimeen sisältyvät EU-rahoituksen ulkopuolelle jäävät kulut tullaan kattamaan muista lähteistä ja että suunniteltu toimi on linjassa osallistuvien EU- ja ETA-valtioiden määrittelemien suorituskykyvaatimusten kanssa. Ainakin kahden toimeen osallistuvan valtion on ilmaistava valmiutensa ostaa toimen lopputuotteen ja että toimi pohjautuu jäsenvaltioiden yhteiseen tekniseen määrittelyyn. EU ei omista kehittämistoimien lopputuloksena syntyviä tuotteita tai teknologioita ja niiden immateriaalioikeuksia.

Ehdotus sisältää erityismääräyksiä tutkimuksen osalta koskien tulosten yhteisomistajuutta, jäsenvaltioille hankkeiden tuloksista laadittavia erityisraportteja, tulosten hyödyntämistä unionin politiikkojen ja ohjelmien kehittämiseksi sekä esikaupallisten hankintojen tulosten hyödyntämistä. Sekä tutkimuksen että kehittämisen osalta määrätään myös julkisella hankintamenettelyllä saatujen tulosten omistusoikeudesta, siitä että EU-rahoitusta saaneiden toimien tulokset eivät voi olla kolmansien maiden tai niiden yritysten kontrollin tai rajoitusten alaisina, sekä komission oikeudesta rajoittaa tulosten omistusoikeuksien siirtoa tai lisensointia kolmansiin maihin unionin ja jäsenvaltioiden puolustus- ja turvallisuusintresseihin vedoten.

Rahaston kautta voidaan rahoittaa jopa 100% toimen suorista tukikelpoisista kustannuksista. Prototyyppien kehittämisen maksimirahoitus ei ylitä 20% suorista tukikelpoisista kustannuksista, kun taas testaukseen, hyväksymiseen ja sertifiointiin keskittyviä toimia voidaan rahoittaa enintään 80% suorista tukikelpoisista kustannuksista. Komissio voi myös myöntää erillisen kertakorvauksen toimille, joiden rahoitus rahastosta jää muutoin pieneksi jäsenvaltioiden kattaessa suurimman osan toimen budjetista (mm. prototyypit).

Epäsuoria kustannuksia voidaan rahoittaa 25%, joskin erillisellä päätöksellä tätä korkeampikin taso olisi mahdollinen. Puolustusrahastosta voidaan myöntää rahoitusta myös toimille, jotka saavat rahoitusta jostakin muusta EU:n ohjelmasta. EU:n pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) puitteissa hyväksytyt projektit tukevat toimet voivat saada rahastosta ylimääräisen 10% rahoitusbonuksen, mikäli ne valikoituvat rahoitettaviksi rahastosta.

Rahasto kannustaa pk- ja mid cap-yrityksiä rajat ylittävään osallistumiseen rahaston alaisissa toimissa tarjoamalla näille lisärahoitusta bonusjärjestelmän kautta. Konsortio, jossa on mukana pk-yrityksiä, voi hyötyä lisärahoituksesta vastaavalla prosenttiosuudella kuin mitä sen toimen budjetista on allokoitu mukana oleville pk-yrityksille (edellyttäen, että ko. pk-yritykset ovat muista EU-jäsenvaltioista tai ETA-maista kuin muut konsortion jäsenet). Sen sijaan konsortiot, joissa on mid cap-yrityksiä, voivat hyötyä lisärahoituksesta, joka vastaa neljäsosaa siitä prosentuaalisesta osuudesta, joka toimen budjetista on allokoitu mid cap-yrityksille (edellyttäen, että ko. midcap-yritykset ovat muista EU-jäsenvaltioista tai ETA-maista kuin muut konsortion jäsenet). Eri bonusten yhteen laskettu määrä ei kuitenkaan yhden toimen osalta voi ylittää 30%.

Rahastoa toimeenpannaan vuosittaisiin tai monivuotisiin työohjelmiin perustuen. Komissio voi myöntää avustuksia avoimen kilpailutuksen kautta tai ilman kilpailutusta työohjelmassa määritellyille toimijoille varainhoitoasetuksen mukaisesti. Projektiehdotuksia arvioidaan kriteeristöin, jossa korostuu projektien laatu, murroksellisuuspotentiaali, innovatiivisuus ja teknologinen kehitys, Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukyky, EU:n turvallisuus- ja puolustusintressit, rajat ylittävän yhteistyön lisääminen (ml. pk-yritykset) sekä toimien laatu ja tehokkuus. Kehittämispuolen osalta myös puolustustuotteiden elinkaari ja jäsenvaltioiden yhteistyö huomioidaan arvioinnissa. Komissio nimittää riippumattomia asiantuntijoita avustamaan projektihakemusten arvioinnissa.

Komissio vastaa rahaston toimeenpanosta ja sitä avustaa komitea. Komissio arvioi rahaston kehitystä ja sille asetettujen tavoitteiden saavuttamista säännöllisesti. Komissio raportoi vuositason rahaston toiminnasta, minkä lisäksi se tuottaa väliraportin rahaston toiminnasta viimeistään neljän vuoden kuluessa rahaston toiminnan alkamisesta. Rahaston päättymisen jälkeen komissio antaa koko rahaston toimeenpanokautta yhteen vetävän loppuraportin. Raportoinnissa huomioidaan erityisesti rajat ylittävä osallistuminen pk- ja mid cap-yritysten osalta.

Neuvoston yleisnäkemyksessä on Suomen näkemyksen mukaan huomioitu hyvin seuraavat seikat:

- Puolustusrahastosta rahoitetaan toimia, joilla kehitetään suorituskykyä ja jotka vastaavat jäsenvaltioiden yhdessä suorituskykyjen kehittämissuunnitelmassa määrittelemiін suorituskykypuutteisiin.
- Puolustusrahasto vahvistaa puolustustutkimusta ja tarjoaa mahdollisuuden tukea kansallisen osaamisen kehittämistä tutkimus- ja tiedeyhteistyössä ja puolustusteollisuudessa, myös keskinäisiä verkostoja vahvistamalla.
- Puolustusrahasto on rakennettu siten, että se kannustaa ja edesauttaa eri toimijoiden sekä jäsenvaltioiden välistä rajat ylittävää yhteistyötä ja osallistumista.
- Yhteistyötä on mahdollista tehdä siten, että sen kautta tuetaan kansallisten suorituskykyjen kehittämistä ja vahvistetaan suomalaista osaamista.
- Puolustusrahaston avulla pyritään edistämään avointen ja tasapuolisten puolustusmateriaalimarkkinoiden luomista, edistetään eurooppalaisten tuotantoketjujen avaamista ja rajat ylittävää osallistumista niihin, ml. pk-yrityksiä koskevin bonusjärjestelyin.
- Puolustusrahastoon voivat osallistua ne EFTA-maat, jotka kuuluvat Euroopan talousalueeseen. Brexit-neuvottelutilanteesta johtuen tämä kohta on kuitenkin jouduttu jättämään sulkuihin tässä vaiheessa Britannian kytkettyä keskusteluun myös kysymystä kolmansien maiden asemasta.

Useimpien yllä mainittujen asioiden osalta näyttää siltä, että Euroopan parlamentin kanssa päästään yhteisymmärrykseen Suomen neuvottelutavoitteita vastaavalla tavalla.

Puheenjohtajan näkemyksen mukaan keskeisimpiä avoinna olevia kysymyksiä ensimmäisen trilogineuvottelun yhteydessä ovat olleet mm.:

- *Rahaston tavoitteet:* Neuvoston osittaisessa yleisnäkemyksessä rahaston tavoitetta määritettäessä on todettu tavoitteena tukea rajat ylittävää yhteistyötä, erityisesti PK-yritysten osalta, ml. tätä tukevalla bonus-järjestelmällä. EP:n tekemiin muutosehdotuksiin (art. 3) sisältyy tätä painotusta vähentäviä viittauksia. Sen säilyttämistä pidetään tärkeänä neuvoston piirissä.

EP on tehnyt monia muutosehdotuksia tavoitteiden määrittämiseen, esittänyt rahaston tavoitteisiin lisättäväksi mm. 'liiallisen riippuvuuden vähentäminen kolmansista maista tehtävistä puolustushankinnoista'. Neuvoston näkemyksen mukaan rahastosta voidaan edistää eurooppalaisessa puolustusteollisen perustan fragmentaation vähentämistä ja puolustukseen suunnattujen varojen käytön tehostamista. Tavoitteena on lisätä eurooppalaisten tuotteiden globaalia kilpailukykyä ja niihin suuntautuvaa kiinnostusta markkinoilla.

Neuvosto osittaiseen yleisnäkemykseen sisältyy myös viittaus mahdollisiin alueellisiin ja kansainvälisiin prioriteetteihin, joita voidaan ottaa huomioon rahastosta rahoitettavissa toimissa. Tämän tulee palvella unionin turvallisuus- ja puolustusintressejä.

- *Rahaston budjetti:* Rahaston budjetista päätetään osana monivuotista rahoituskehystä koskevia neuvotteluja. Rahoituksen jako tutkimuksen ja kehitystoiminnan välille on tarkoitus niin ikään määrittää tässä yhteydessä. EP:n näkemyksen mukaan rahaston budjetti pitäisi päättää jo tässä vaiheessa asetusta koskevissa neuvotteluissa. Se ehdottaa myös asetukseen lisättäväksi oikeutta uudelleenallokoida varoja ennalta-arvaamattomia tilanteita varten 10% näiden kategorioiden välillä.

EP on halunnut määrittää, että *rahaston hallinnollisiin kuluihin* ei saa käyttää yli 5% rahaston menoista. Komissio ei pidä tätä korrektina lisäyksenä, sillä se vastaa joka tapauksessa rahaston toteuttamisesta olemassa olevan rahoitussäännösten mukaisesti.

EP haluaa määrittää, että *disruptiivisen teknologian* kehittämiseen käytetään rahastosta 'vähintään 5% ja 10% asti'. Neuvoston osittaisessa yleisnäkemyksessä on todettu ko rahoitusta suunnattavan 5% asti. EP:n esittämää minimitasoa on pidetty vaativana. Puheenjohtajan ehdotuksen mukaan kompromissina voisi alhaisempi minimitaso, jonka pohjalta voidaan kuitenkin mennä sitä korkeammalle.

- EP on tehnyt lukuisia lisäehdotuksia asetusluonnokseen koskien *eettisiä kysymyksiä*. Tätä pidetään toimielinten välisten neuvottelujen poliittisimpana kysymyksenä. Jäsenmaat pitävät tärkeänä pyrkiä tasapainoiseen lopputulokseen. EP:n ehdotusten tiettyjä elementtejä voidaan sisällyttää uudelleen muotoiltuna, ja puheenjohtaja tekee kompromissiehdotuksia niiden osalta. EP:n mukaan komission tulee arvioida hankkeita etukäteen myös eettisestä näkökulmasta ja käyttää työssä apuna riippumattomia asiantuntijoita.
- *Rahaston hallinnointi:* Rahaston hallinnoinnin suoran vs. epäsuoran luonteen osalta keskusteluun vaikuttaa rahaston esivaiheena toteutetun Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelman (EDIDP) toimeenpanon osalta tapahtunut kehitys. Komission suoran hallinnoinnin sijaan on pidetty mahdollisena tehdä tapauskohtaisesti päätös ja

delegoida rahaston toimen toimeenpano projektinjohtajalle. Neuvosto haluaa sisällyttää tämän mahdollisuuden myös puolustusrahastoon.

EP haluaa poistaa myös viittauksen erilaisten rahoitusinstrumenttien ('financial instruments within blending operations') käyttömahdollisuuteen, kun taas neuvosto pitää hyödyllisenä sisällyttää sellainen viittaus asetukseen. EP haluaa myös poistaa mahdollisuuden rahoittaa puolustusrahastosta kumulatiivisesti myös sellaisia toimia, jotka saavat muihin kuluihin tukea muista unionin ohjelmista. Neuvosto haluaa säilyttää tämän mahdollisuuden.

- *Tukikelpoiset toimijat:* Artiklassa määritetään, miten rahastosta voidaan rahoittaa unionissa ja assosioiduissa maissa sijaitsevien toimijoiden hankkeita. Siinä todetaan myös, miten voidaan tehdä poikkeus kolmansien ei-assosioituneiden maiden unionin alueella sijaitsevien olevien toimijoiden osalta tai kolmansissa maissa sijaitsevien toimijoiden osalta. EP on halunnut tehdä tähän kohtaan lisäyksen siitä, että jonkin EU:n pakotelistauksen kohteena olevassa kolmannessa maassa sijaitseva toimija tai alihankkija ei voi tulla kysymykseen yrityskonsortion osana poikkeuspäätöksen pohjalta. Puheenjohtajan ehdotuksen mukaan viittaus tarpeeseen varmistaa unionin turvallisuusintressien turvaaminen määritettäessä yrityskonsortioon liittyviä toimijoita varmistaa, että EP:n edellä esille tuoma huoli vältetään.
- *Tukikelpoiset toimet:* EP on halunnut lisätä, ettei rahastosta rahoiteta mm. pienaseiden kehitystä erityisesti vientitarkoituksiin ilman jäsenmaiden omaa määriteltä tarvetta, yleisemmin miehittämättömiin alustoihin sekä suorasti tai epäsuorasti ohjusteknologiaan liittyviä toimia. Puheenjohtajan näkemys on, että tukikelpoisten toimien määrittelyä voidaan tehdä siten, että rajataan pois sellaisten autonomisten kuolettavaa voimaa omaavien asejärjestelmien kehittäminen, joiden tavoite on välttää ihmisen kontrolli järjestelmää käytettäessä.
- *Epäsuorat kulut:* EP on poistanut alkuperäisen viittauksen 25% tasoon. Neuvoston osittaisessa yleisnäkemyksessä katoksi on määritetty 80%. Neuvostossa pidetään vaikeana avata tätä keskustelua, joka oli erityisen vaikea neuvoston kantaa muodostettaessa.
- Kysymys toimien tulosten jatkohyödyntämisestä liittyen kolmansissa ei-assosioituneissa maissa sijaitsevien toimijoiden mukanaoloon konsortiossa voi nousta edelleen keskustelussa esiin. Sekä EP:n että neuvoston näkemys on, ettei tuloksiin voi kohdistua mitään suoraa tai epäsuoraa kontrollia kolmannessa ei-assosioituneessa maassa olevan toimijan tai kolmannen ei-assosioituneen maan taholta. Komission alkuperäisessä esityksessä todetaan tältä osin mahdolliseksi sopia asiasta tapauskohtaisesti tutkimustoimien osalta.
- Jatkoneuvotteluissa nousee esille myös muita kysymyksiä mm. liittyen neuvoston osittaisessa yleisnäkemyksessä edelleen oleviin sulkuihin (assosioituneet maat) ja EP:lle annettavaan raportointiin.

## **EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ”Teollisuus” ja ”Tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruusala” –osastoihin (173, 182, 183 ja 188 artiklat). Ehdotusta käsitellään noudattaen tavallista

lainsäätämisyjärjestystä, jossa Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät asetuksen. Neuvostossa edellytetään määräenemmistöpäätöksentekoa.

## **Käsittely Euroopan parlamentissa**

Euroopan parlamentissa vastuuvaliokunta on ITRE (teollisuus-, tutkimus ja energia) ja raportoijana toimii Zdzislaw Krasnodebski (ECR, Puola), joka hyväksyi mietinnön 21.11.2018. Lausunnon antoivat AFET (ulkosuhteet) 14.11.2018, BUDG (budjetti) 6.11.2018 sekä IMCO (sisämarkkinat) 6.11.2018. Euroopan parlamentin täysistunto teki päätöksen aloittaa toimielinten väliset neuvottelut asiasta 12.12.2018. (P8\_TA-PROV (2018) 0516 - Euroopan parlamentin hyväksymät muutosehdotukset)

## **Kansallinen valmistelu**

Asiaa on käsitelty kansallisesti EU-jaostovalmistelussa (kirjallisesti puolustusjaostossa EU11, sisämarkkinajaostossa EU8, elinkeinopolitiikkajaostossa EU13 sekä tutkimus- ja innovaatiojaostossa EU20) 24.-28.1.2019 sekä kirjallisesti MFF-johtoryhmässä 29.-31.1.2019

## **Eduskuntakäsittely**

Eduskunnalle on toimitettu asetusluonnoksesta 30.8.2018 U-kirje U 83/2018 vp.

Siitä ovat antaneet lausunnon Suuri valiokunta 5.12.2018 (SuVL 12/2018 vp), Ulkoasiainvaliokunta 8.11.2018 (UaVL 13/2018 vp) ja Puolustusvaliokunta 19.10.2018 (PuVL 15/2018 vp).

Valtioneuvoston sekä ulkoasiainvaliokunnan ja puolustusvaliokunnan tavoin suuri valiokunta tukee puolustusyhteistyöhön suunnatun EU-rahoituksen määrän kasvattamista EU-budjetista osana yhteisen turvallisuus- ja puolustuspoliittikan kehittämistä.

Puolustusvaliokunnan arvion mukaan parhaimmillaan esityksellä puolustusrahastosta voidaan lisätä kotimaisen puolustusteollisuuden vientimahdollisuuksia ja vahvistaa kansallisen sotilaallisen suorituskyvyn kehittämistä, mikäli neuvotteluissa voidaan varmistaa jäsenmaiden puolustusalan yritysten tasavertaiset osallistumismahdollisuudet EU-rahoituksella tuettaviin hankkeisiin.

## **Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 § mukaan asia kuuluu valtakunnan toimivaltaan.

## **Taloudelliset vaikutukset**

Kyseessä on täysin uusi ohjelma, eikä kaikkia taloudellisia vaikutuksia ole näin ollen tässä vaiheessa mahdollista arvioida. Ohjelmasta rahoitettavien toimien tuki olisi 20-100 prosenttia. Ohjelmasta rahoitettavan osuuden lisäksi tulee hankkeen jäljellä oleva osuus kattaa joko yritysten tai jäsenvaltioiden omalla rahoituksella. Rahoituksen saaminen Euroopan puolustusrahastosta perustuu pääasiallisesti kilpailullisiin hakuihin, minkä

vuoksi Suomen ja suomalaisten toimijoiden hyötyminen puolustusrahastosta on riippulaista menestyksestä hauissa.

### **Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

#### **Asiakirjat**

COM (2018) 476 [final] (komission ehdotus)  
14094/1/18 REV 1 (neuvoston osittainen yleisnäkemys)

#### **Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot**

PLM/Mari Eteläpää 0295 140 047

#### **EUTORI-tunnus**

#### **Liitteet**

#### **Viite**

---

|                            |                                                                |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------|
| Asiasanat<br><b>Hoitaa</b> | Euroopan puolustusrahasto, puolustusvälineet<br><b>PLM, VM</b> |
| Tiedoksi                   | EUE, PE, SM, UM, VNK, VTV                                      |

---